

Javna ustanova osnovna škola „Kovačići“

**Izvedbeni plan i program
Ekskurzija učenika IX razreda**

Školska 2024/2025. godina

Sadržaj:

a) Odgojno-obrazovni ciljevi i zadaci.....	1
b) Sadržaj, metode i sredstva kojima se postavljene zadaci ostvaruju.....	1
c) Nosioци realizacije predviđenih aktivnosti	2
d) Planirani obuhvat učenika.....	2
e) Dužina trajanja.....	2
f) Planirani putni pravci i planirana destinacija.....	2
g) Opis prijevoza, ugostiteljskih usluga i drugih usluga.....	4
h) Odredbe o upravljanju rizicima realizacije.....	6
i) Planirana cijena usluga, odnosno finansijski okvir.....	6
j) Tehnička realizacija.....	7
k) Način finansiranja po kategorijama učenika.....	7
l) Ostalo	8

a) Odgojno-obrazovni ciljevi i zadaci

Odgojno-obrazovni ciljevi su razvrstani i složeni, u društvenom pogledu su prioritetni i veoma odgovorni, a dijele se na: opće (odgojne, obrazovne i funkcionalne) i posebne.

Odgojni ciljevi se odnose na sticanje vrlina i pozitivnih navika, na razvijanje valjanih moralnih shvatanja i usvajanja kulturnog ponašanja, a prvenstveno utiču na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju.

Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja oblika odgojno-obrazovnog rada, koji zahtjevaju izučavanje, razumjevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika.

Odgojni i obrazovni ciljevi se međusobno uslovljavaju i zajednički ostvaruju. Odgojima snažnu obrazovnu funkciju, a obrazovanje značajnu odgojnu funkciju.

Funkcionalni, odnosno praktični ciljevi obuhvataju umijeće sposobnosti radnih navika i iskustva koja se mogu primjeniti u neposrednoj životnoj praksi i ogledaju se kroz posebne zadatke da kod učenika razvijaju moć zapažanja i upoređivanja, zaključivanja i dokazivanja, apstrakcije i konkretizacije, analize i sinteze s namjerom da se kod učenika probudi smisao za uviđanje bitnih detalja i odnosa, uzročno posljedičnih veza i funkcija, da se pojača i radoznalost, istraživački duh, mašta i kritičnost, razvijanje voljne stvaralačke aktivnosti učenika. Funkcionalni ciljevi su bitan uslov za postizanje obrazovnih i odgojnih ciljeva.

Zadaci predstavljaju konkretizaciju ciljeva.

Ciljeve treba konkretizovati kroz sljedeće zadatke:

- upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva;
- razvijanje pozitivnog odnosa prema kulturnim i estetskim vrijednostima;
- razvijanje pozitivnih socijalnih odnosa;
- podsticanje i ispoljavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja.

Ekskurzijom kroz Bosnu i Hercegovinu, učenici će upoznati sa prirodno- geografskim obilježjima i historijskim znamenitostima, te steći znanje o kulturnom nasljeđu kroz posjete spomenicima svjetske baštine.

Ovakvo putovanje će svakako pozitivno djelovati na socio-psihički razvoj učenika.

b) Sadržaj, metode i sredstva kojima se postavljene zadaci ostvaruju

Sadržaj odgojno-obrazovnog rada predstavlja solidnu osnovu za jake podstreke za ostvarivanje ciljeva s područja moralnog, radnog, intelektualnog, estetskog odgoja. Steći će znanje iz više nastavnih oblasti kao što su: historija, geografija, umjetnost.

Ekskurziju odlikuje istraživački karakter i objedinjavanje mnoštva organizacionih i metodičkih radnji. To podrazumijeva dobru pripremljenost učenika i nastavnika, posebno na području motivacije da se što više zapazi, sazna, zabilježi i upamti.

Odgojno-obrazovna svrha studijske posjete ogleda se u neposrednom opažanju i potpunom doživljaju stvarnosti i na taj način se stiču dublja i trajnija znanja, te ublažavaju negativne posljedice verbalističke nastave.

c) Nosioци realizacije predviđenih aktivnosti

Nosioци realizacije svih aktivnosti su razrednici devetog razreda: Snježana Čevriz-Husaković, Zuma Ledenko, Dijana Cikanković-Plakalović. Uz razrednike odjeljenja na ekskurziju će putovati i asistent za učenika sa poteškoćama u razvoju Tarik Popovac.

Ekskurzija mora zadovoljiti minimalne zahtjeve putovanja. Te zahtjeve treba obezbijediti kroz sveobuhvatnu stručni i tehničku pripremu, a sve u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/logorovanja, društveno-korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednjoj školi, izdatog od strane Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

Posebnu pažnju treba obratiti na bezbjednost kao nezaobilazan zahtjev u organizaciji i realizaciji, a podrazumijeva poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije. U tu svrhu treba posebno naglasiti sve odredbe iz čl. 61. Etičkog kodeksa kojeg se moraju pridržavati svi učenici na ekskurziji, a kojije posebno urađen i čini dio ovog Izvedbenog plana i programa .

d) Planirani obuhvat učenika

Roditelji će prije putovanja dostaviti Izjave/saglasnost roditelja za putovanje, odnosno odlazak na ekskurziju.

Broj učenika : 60

- **81: 15 učenika**
- **82: 23 učenika**
- **83: 22 učenika**

Jedan učenik je dijete sa poteškoćama, te će taj učenik putovati u pratnji asistenta.

e) Dužina trajanja

Ekskurzija će trajati ukupno 3 dana.

Ekskurzija bi se trebala obaviti početkom školske 2024/2025. godine (prva polovina septembra 2024. godine) u zavisnosti do slobodnih smještajnih kapaciteta.

f) Planirani putni pravci i planirana destinacija

Planirani putni pravac:

Polazak: Sarajevo-Jablanica - Stolac, NP Radimlja-Neum

Povratak: Neum-pećina Vjetrenica-Hutovo Blato, foto safari- Mostar-Sarajevo

EKSKURZIJA u NEUM u trajanju od 3 DANA sa posjetama Mostaru, Jablanici, Stocu, Radimlji, Hutovom blatu, pećini Vjetrenica (i u dogovoru sa roditeljima i predstavnikom izabrane agencije još nekim dodatnim posjetama)

3 DANA – 2 PUNA PANSIONA, smještaj u hotelu sa 4 (četiri) zvjezdice u zavisnosti od ponuda agencija

Neum je poznato turističko središte južne Bosne i Hercegovine, na južnom dijelu Jadrana, mjesto sa najvećim brojem sunčanih dana u godini, poslije Hvara. Smješten je u uvali Malostonskog i Neumskog kanala, udaljen od Mostara 70 km. Neumska rivijera puna je mediteranskog ugođaja, ljeta su vrućab bez kišnih dana, zime su sunčane, tople i blage. Takva klima daje pravi mediteranski ugođaj sa izobiljem plodova mora koji daju posebno obilježje ovom kraju.

1. Dan

Polazak u jutarnjim satima sa dogovorenog mjesta. Vožnja prema Jablanici sa pauzama prema potrebi grupe radi odmora. Planirano zaustavljenje u Jablanici; Muzej Bitka za ranjenike na Neretvi, obilazak Stare ćuprije u Konjicu. Putovanje prema Stocu, posjeta Stocu i Nekropoli Stećaka Radimlja. Nastavak vožnje prema Neumu. Dolazak u hotel u poslijepodnevnom satima, smještaj u hotel, odmor. Večera. Zabava za učenike zatvorenog tipa u sklopu hotela. Noćenje.

2. Dan

Doručak. Jednodnevni, edukativni izlet u Dubrovnik. Odmor. Večera. Disko, tj zabava za učenike u sklopu hotela. Noćenje.

3. dan

Doručak. Pripreme za polazak kući, napuštanje soba. Polazak iz Neuma. Vožnja od Neuma do pećine Vjetrenica, a zatim do Hutovog blata, obilazak Nacionalnog parka, Foto Safari – krstarenje Hutovim blatom. Nastavak vožnje prema Mostaru. Pauza za razgledanje jezgre Mostara. Nastavak vožnje. Dolazak kući u kasnim poslijepodnevnom satima.

Aranžman treba obuhvatati:

- prijevoz modernim turističkim autobusom (TV, video, CD, WC, caffè, klima),
- smještaj učenika u hotelu u Neumu na bazi 2 puna pansiona,
- Hutovo Blato, FOTO SAFARI, STOLAC NP RADIMLJA
- pratilac grupe i kompletna organizacija putovanja
- putničko zdravstveno osiguranje za vrijeme realizacije programa
- Disko u sklopu hotela po mogućnosti
- Izlet u Dubrovnik

Aranžman ne obuhvata:

- Individualne troškove putnika

g) Opis prijevoza, ugostiteljskih usluga i drugih usluga Minimalni zahtjevi putovanja:

Putovanje zauzima značajno mjesto u realizaciji ekskurzije, te je u tom smislu postoji obaveza da se obezbijede uslove za sigurno i udobno putovanje učesnika ekskurzije. Sigurno putovanje, podrazumijeva obavezu Agencije da koristi samo ona prijevozna sredstva (vlastita prijevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrirana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika) u kojima su putnici i prtljag osigurani (putničko i zdravstveno osiguranje). Pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi odgovarajuće starosti, tehnički ispravni pregledani, pod uslovom da njima upravljaju lica, koja ispunjavaju zahtjevu pogleduprofesionalne obučenosti i kompetentnosti i za koja Agencija školi dostavi pisane dokaze o psihofizičkoj sposobnosti za upravljanje autobusom (tehografske trake zaprethodna dva dana), za vozače koji su angažavani za prijevoz učesnika studijske posjete. Zahtjevi u pogledu starosti autobusa (kao najčešće korištenog sredstva za prijevoz učenika) su za putovanje izvan Bosne i Hercegovine moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od deset godina. Zahtjevi u pogledu tehničke ispravnosti autobusa podrazumijevaju obavezu Agencije da osigura, te pravo i obavezu škole da zahtijeva, prije realizacije putovanja dostavljanje pisanih dokaza o, tehničkim pregledima autobusa koji se koriste za putovanje (redovni tehnički pregledi u posljednjih šest mjeseci i tehnički pregled obavljen ne ranije od pet dana prije putovanja). Zahtjevi u pogledu udobnosti podrazumijevaju obavezu Agencije i škole da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu.

Direktor ima obavezu obustave početka putovanja, ako nisu ispunjeni svi uslovi u skladu sa ovim pravilnikom, te ako utvrdi da prijevozno sredstvo nema dokaze o ispunjavanju navedenih uslova u pogledu tehničke ispravnosti, potrebnog broja sjedišta i odgovarajuće udobnosti, kao i u slučaju kada je očigledno da je vozač u takvom psiho-fizičkom stanju da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (alkoholiziranost, umor, bolest, djelovanje opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje) o čemu će obavijestiti odgovorno lice Agencije, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje i nadležni organ Ministarstva unutrašnjih poslova.

Minimalni zahtjevi pri pružanju ugostiteljskih usluga:

Ugostiteljske usluge u realizaciji ekskurzije predstavljaju bitan segment za kvalitetnu realizacije, te je, u tom smislu, obaveza škole da, prilikom ugovaranja putovanja upravlja eventualnim rizicima smještaja odnosno prehrane, te obezbijedi uslove za siguran i udoban boravak i prehranu učesnika. Ugostiteljske podrazumijevaju usluge pravnih lica (koji ispunjavaju uslove za bavljenjeugostiteljskom djelatnošću) u svrhu pripremanja hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i posluživanje pića i napitaka u objektu i izvan objekta, te pružanja smještaja u objektima na način predviđen zakonom i propisima koji ureduju tu oblast.

Siguran boravak, podrazumijeva obavezu Agencije da koristi samo one smještajne i ugostiteljske objekte koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja. Ugodan boravak, podrazumijeva obavezu Agencije da osigura, te pravo i obavezu škole da zahtijeva, prije realizacije putovanja dostavljanje pisanih dokaza o kvalitetu smještajnih i ugostiteljskih usluga objekata (kategorizacija objekta), u kojima je planiran smještaj i ishrana učesnika (posluživanje hrane/napitaka u objektu i u prijevoznom sredstvu), u toku realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada. Učenici ne mogu biti posjetioci objekata i ustanova, te korisnici smještajnih i ugostiteljskih objekata koji u svojim sadržajima nude usluge suprotne načelima i ciljevima odgojno-obrazovnog rada (učenici ne mogu biti posjetioci predstava odnosno korisnici usluga smještajnih/ugostiteljskih objekata koji prikazuju/pružaju sadržaje neprimjerene uzrastu odnosno psiho-fizičkom razvoju djeteta/učenika).

Škola je obavezna, prilikom ugovaranja, zahtijevati od Agencije da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i ugostiteljskim objektima (u svim oblicima odgojno-obrazovnog rada koji uključuju pružanje tih usluga) u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete sobama drugih licakoj se ne nalaze na spisku učesnika (spisak dostavlja Agencija i škola) određenog oblika odgojno-obrazovnog rada. Bezbjednosni aspekti boravka ogleđaju se i u obavezi Agencije da, svim učesnicima ekskurzije ili studijske posjete koja se realizuje u inostranstvu, izda odgovarajuću iskaznicu koja obavezno sadrži naziv i obilježje naše države, ime i prezime učesnika, naziv škole, podatke o smještaju (naziv i adresa hotela), te ime i kontakt telefon predstavnika Agencije. Učesnici tih oblika odgojno- obrazovnog rada, obavezni su da sve vrijeme boravka u inostranstvu nose iskaznicu sasobom, istaknutu na vidnom mjestu.

h) Odredbe o upravljanju rizicima realizacije

Imajući u vidu činjenicu da je odgojno-obrazovni rad složen proces, planski organizovan i vođen, u kojem učesnici usvajaju znanja, stiču vještine i navike, psihički se razvijaju i svestrano se odgajaju, škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika studijske posjete, bio sveden na razmnu mjeru, odnosno minimum.

Preventivno postupanje predstavlja niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u ekskurziju, a ogleda se u:

- pravovremenom upoznavanju roditelja / staratelja učenika sa ekskurzijom koja je planirana Godišnjim programom rada škole;
- pribavljanjem pismene saglasnosti roditelja / staratelja kojim se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u ekskurziji;
- planskom upoznavanju učenika i roditelja / staratelja sa etičkim kodeksom (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljske zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima;
- upoznavanju učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje;
- zaštitnim mjerama od odlaska učesnika na neprikladna mjesta;
- edukaciji učenika sa ciljem aktivnog doprinosa učenika u procesu realizacije ekskurzije;
- obavezi roditelja / staratelja da blagovremeno upoznaju nosioce aktivnosti organizacije i realizacije ekskurzije o zdravstvenom stanju i sklonostima njihove djece, odnosno učenika;
- obavezi škole i Agencije da osiguraju visok kvalitet usluga prijevoza, smještaja, ishrane te drugih usluga u sklopu turističkog paket/aranžmana;
- obavezi sa svim učesnicima ugovori putničko i zdravstveno osiguranje, i
- obavezi upoznavanja svih sudionika sa preporukama Ministarstva zdravstva o postupanju u slučajevima da dođe do razboljevanja učesnika u toku putovanja i boravka u turističkom mjestu.

i) Planirana cijena usluga, odnosno finansijski okvir

Cijena usluga, odnosno finansijski okvir biće precizirani nakon odabira najboljeg i najpovoljnijeg ponuđača usluga.

j) Tehnička realizacija

Tehnička priprema podrazumjeva radnje organizacije i realizacije, a naročito:

- odabir najpovoljnije ponude, shodno Zakonu o javnim nabavkama, izvršit će se konkurentskim zahtjevom najmanje tri ponude;
- stalne konsultacije sa roditeljima koji financiraju ekskurziju;
- usaglašavanje Izvedbenog plana i programa sa cijenama Agencije, programom putovanja, te opće uslove putovanja;
- usaglašavanje programa putovanja i općih uslova putovanja sa Zakonom o turističkoj djelatnosti, Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti i odredbama Pravilnika o organizaciji i realizaciji ekskurzije;
- konsultacije sa ciljem potpune uključivosti i obaviještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana;
- utvrđivanje i upoznavanjem sa vremenskim okvirom, odnosno terminima (polazak, dolazak, boravak, povratak);
- vremenski okvir odgovornosti nosioca aktivnosti, Agencije i zaposlenika škole uključenih u realizaciju ekskurzije;
- prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika, kvalitetu uslugu turističkog vodiča i drugih lica koja će tumačiti planirane odgojno-obrazovne sadržaje;
- aktivnosti usmjerene na prikupljanje dokumentacije neophodne za putovanje (pasoši, police putničkog i zdravstvenog osiguranja, te razne potvrde i druga dokumentacija za realizaciju turističkog paket/aranžmana);
- poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije oblika odgojno-obrazovnog rada;
- ažuriranje pisane dokumentacije koja obuhvata sve pojedinačne akte nastale u postupku obavještanja roditelja o ovim oblicima odgojno-obrazovnog rada, te pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika; i
- druge obaveze, uvažavajući specifičnost ekskurzije.

k) Način finansiranja po kategorijama učenika

Roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece / učenika, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u ekskurziji, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemaranim ponašanjem učenika.

1) Ostalo

Tokom realizacije studijske posjete posebnu pažnju treba obratiti na:

- informisanje roditelja;
- dnevnik rada;
- evidentiranje bitnih podataka.

Po završenoj ekskurziji, na prvoj narednoj sjednici Nastavničkog vijeća, vođa ekskurziji će podnijeti izvještaj o realizaciji ekskurziji.

Evaluacija ekskurzije izvršit će se u skladu sa čl. 68.3 Pravilnika o organizaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja / logorovanja, društveno-korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednjoj školi, izdatog od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo

Za sve ostalne, eventualne, situacije koje nisu navedene u ovom Izvedbenom planu i programu primjenjivati će se odredbe već pomenutog Pravilnika, pri čemu će se posebna pažnja posvetiti pravima i obavezama organa i tijela škole, roditelja / staratelja, učenika, te prava i obaveze Agencije. U svakom slučaju, ekskurzija se organizuje i realizuje u najboljem interesu učenika.

Plan i program sačinili nastavnici – odjeljski voditelji IX razreda :
Snježana Čevr- Husaković, Zuma Ledenko i Dijana Cikanković-Plakalović